

עה:

דכיתנא מיישנן. אור"ת דמפות וסדינין שלנו ששרו ציין נסך

אין צריך ליישנן מדלג קאמר כל כלי פשתן סתם אלגא
הני כלים שמנו חכמים ⁽¹⁾ שהיו צקיאין דוקא צנליעמן ואין לחלק צין יין נסך שהוא זונן וצין שאר איסור רותם שנפל על המפות

הכל יש להתיר כצדוס כלי שני כי

ודאי ידוע שע"י צדוס גדול שחוצטין כמנה וכמה פעמים אי אפשר שלא יאל האיסור ושמא יש לחלק צין איסור שנדבק לשאינו נדבק כל כך כמו שמחלק צפרק התערובת (וצחים דף עט:):
הסכין שפה והיא
טהורה. בגמרא מוקי לה לחתוך זה זונן ולא דמי לסכין ששטט זה טרפה דסגי צקינח אצלויימת פרק קמא דחולין (דף ט: ושם ד"ה והלכתא) דשאני סכין של עובדי כוכבים שצלוע שמנונית טובא אצל סכין ששטט זה טריפה מחמת הדס דשריק אין השמנונית נצלוע:
מים שהגדה טובאֿלת. אע"ג דרביעית ⁽²⁾ סגי להטביל מחטין וצינוריות מדאורייתא היינו טבילת טומאה אצל טבילת כלי מדין חדוש הוא וצעי מ' סאה:

והלכתא כסופו. היינו כלים שמחופין צאצר מצפנים אצל אס מחופין מצחוך וכן כלי עץ המחושקין סביצ צדול מצחוך אפילו למ"ד ⁽³⁾ הכל הולך אחר המעמיד אין צריכין טבילה כיון דאין משתמשין צהן דרך המתכת דכלי סעודה האמורים צפרשה היינו שמשתמשין צהן:
אבל שארין לא. אומר רבינו שמואל ישראל ששאל כלי

מישראל צצירו שקנה מעובד כוכבים צריך טבילה כיון שצא לידי חיוב טבילה ציד ישראל ראשון:
אי משום דקסבר משבנתא כוביני. וכיון דלא איפשיטא מציניין למשכנתא צלא צרכה ואס יש לו כלי שקנה מן העובד כוכבים המחויב טבילה יטביל זה עמו ויצרך על שניהם והנותן כלי לאומן עובד כוכבים לתקן ואפילו למאן דאמר אומן קונה צצצח כלי אין צריך טבילה כיון דאין שמו עליו דלא הוי כמעשה שהיה שהיו הכלים של מדין והמוכר כלי לעובד כוכבים וחזר ולקח ממנו צריך טבילה כיון שנקרא על שם עובד כוכבים אצל הממשכן כלי לעובד כוכבים וחזר ופדה אין צריך טבילה אע"ג דמספקא ליה לתלמודא אי משכנתא כוביני לענין הא ודאי פשיטא דלא הוי כוביני:
מגעילין ומטבילין והן טהורין. לאו דוקא מגעיל ואח"כ יטביל אלגא אפילו מטביל צרישא דהך טבילה אינה צצציל טומאה דליהוי כטוצל ושרץ צידו דאפילו חדשים צריכין טבילה ותנן נמי סכין שפה והיא טהורה אע"ג דלא טהרה לגמרי שהרי צריכה גיעול לחתוך רותם אפי' הכי מטביל לחתוך זה זונן והא דמי צברייתא מגעילן צרישא משום דחמירא מפני האיסור:

ובולין שנשתמש בהן. למאן דמי מותר נקט שפיר עד שלא יטביל אצל מאן דמי אסור אין לאסור אס נשתמש צו קודם טבילה מיהו איכא למימר דגזור אטו קודם הגעלה וליצון:

קנ א מיי ס"ט מהל' טומאת אובלים הלכה ט:

קנא ב מיי שם הל' ז:
קנב ג מיי פ"יו מהל' מאלכות אסורות הלכה ג סמנ ולאין קמח טוש"ע י"ד ס' קב סעיף א וסי' קכא סעי' א (נ ג):
קנג ד מיי שם סמנ שם טוש"ע א"ח ס' תנא

סעיף ד:

קגד ה מיי שם הלכ' ז סמנ שם טוש"ע

י"ד ס' קכא סעיף ז:
קנה ו ז ה מיי שם [הל"ג] והל"ו סמנ

שם טוש"ע י"ד ס' קב סעיף א:

ט [מיי] פ"ד מהל' מקואות הל' א טוש"ע י"ד סימן רא' סעיף א:

קנו י מיי פ"יו מהל' מאלכות אסורות הל' ו טוש"ע י"ד ס' קב סעיף ח:

קנו ב ח מיי שם [והל' ג] טוש"ע שם סעיף א:

קנה מ מיי שם הל' ו ועיין צ"ח טוש"ע שם סעי' ט ויטביל צלא צרכה:

קנב נ מיי שם הלכ' ג טוש"ע שם סעי' א:
קס ס מיי שם סמנ שם טוש"ע י"ד ס' קבא סעיף א [וסעיף ב טוש"ע א"ח ס' תנא סעיף ד]:
קסא ע מיי שם הל' ד סמנ שם טוש"ע י"ד ס' קכא סעיף ו:

פ [מיי] פט"ו מהלכות מאלכות אסורות הלכה מח טוש"ע י"ד ס' קב סעיף א וסימן קכא סעיף א:
קסב צ מיי שם הלכ' [א] ב טוש"ע שם ס' קב סעיף ה וסי' קכא סעיף צ:

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

ולצטא. מין גמי ליסק"א:
שרי להו. מתירין ואח"כ מנגנן שהיין נצלוע בקשרים:
ונגע צאשכולות. וכן מוטלות ציין:
צרחים. שטומינן צהס זימים קודם נמינתן לצד ואח"כ נותנן צצד וטוען צקורה:
לא מפסיק מיד. שהמסקה מחצקן וצזימים אין אשכולות:
מתני' אס שדרכו להטביל

כלומר כלי הראוי ליטהר צטבילה אין צריך מיקון אחר כגון כלי שמשמישו ע"י זונן יטביל ותו לא צריך:
להגעיל. צמים רותמין כגון כלי שמשמישו צקך דהיינו יורות וקדירות של מתכת יגעיל. וצגמרא מפרש דצעי נמי טבילה:
לננן צאור. דמפרש ואזיל:
השפור והאפסלא. שמשמישן ע"י ללי. אסכלא גרדיל"ח:
שפה. לוטשה צאצן של נפחים מול"א צלע"ז:
שפה לשון שופינא לימ"ר צלע"ו:
גב' סנא וכולן. אף הגגעלים והמלוצינים:
כל דצר אשר יבא צאש. שנשתמשו צו צני מדין על ידי האור תעצירו צאש כעין צולעו לאיסור פיליטנו כדלמראן⁽¹⁾ צצולעו כך פולטו:
וטהר. קרא ימירא הוא האזי וטהר:
צמי נדה יחטא. צכלי מדין כתיב:
צכל דסו. אפילו צמקוה חסר:
זוזא דסרצנא. מספרים שזוזים צהן גגדי צמר הוואיל וגזירת הסתוב היא ולא משום פילוט איסור דהא חדשים ולא צלעי מדי מוצרכת לה טבילה:
כלי סעודה אמורין צפרשה. דהכתיב כל דצר אשר יבא צאש ואין דרך להשתמש ע"י האור אלגא כלים של צורכי סעודה וצהנהו כתיב וטהר טבילה אצל זוזא דסרצנא לא:
מנא דמירא. אדמה ופייעי צקך מעוצבין ועושין מהן כלי:
כלי מסכות אמורין.

לענין טבילה צכלי עובדי כוכבים דכתיב (צמדכר לא) אף את ההצב וגו':
זוועיס. שנשחצר ראוי להמיכו ולעשותו כלי:
ה"ג הוואיל ונשצצרו יש להן סקנה ככלי מסכות דמו. הוואיל וכי מתצר חוו לתקנינהו ע"י התכה ככלי מתכות דמו וצעו טבילה:
קוויא. פלומרי"י מחלתו של חרס וחופין אומן צחופיא של אצר ותשמישו ע"י זונן וניקח מן העובדי כוכבים:
קתלנתא. ולא צעי טבילה דלאו מתכות הוא:
קסופו. צמר סופו אזלינן שחיפיהו מתכות וכלי מתכות הוא וצעי טבילה:
(2) צלקוחין. שמלטו ציד ישראל:
ורכמעשה שהיה. צמדזין שהיו חלוטין להס לישראל הכלים:
לשקועיה. שלא לפדותו עוד:
גיעולי עובדי כוכבים דאסר רחמנא. צמדזין דכתיב תעצירו צאש וטהר דצעי הגעלה היכי משכחת לה:
צח

משכנתא מאי אמר מר בר רב אשי אבא משכן ליה עובד כוכבים כסא דכספא ואטבליה ואישתי ביה יולא ידענא אי משום דקסבר משכנתא כוביני דמיא אי משום דחזוי לעובד כוכבים דדעתיה לשקועיה:
ת"ר הלוקח כלי תשמיש מן העובדי כוכבים ידברים שלא נשתמש בהן ממטבילן והן טהורין ידברים שנשתמש בהן ע"י צונן כגון כוסות וקתוניות וצלוחיות מדיחן ומטבילן והם טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י חמין כגון היורות הקומקמוסון ומחמי חמין מגעילן ומטבילן והן טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י האור כגון השפורין והאסכלאות מלבנן ומטבילן והן טהורין וכולן שנשתמש בהן עד שלא יטביל ושלא יגעיל ושלא ילבן תני חדא אסור ותניא אידך "מותר ל"ק הא כמאן דאמר נותן טעם לפגם אסור הא כמאן דאמר ⁽³⁾נותן טעם לפגם מותר ולמאן דאמר נותן טעם לפגם מותר גיעולי עובדי כוכבים דאסר רחמנא היכי משכחת לה ⁽⁴⁾אמר רב חייא בריה דרב הונא ילא אסרה תורה אלא קדירה בת

מסורת הש"ס

(א) [צס"א: מנגנן],
(ב) טהרות פ"ט מ"ח,
(ג) [נשאלמות ס' קסו אימתא דפחרא],
(ד) [שצח טו],
(ה) [לעיל לו. וסי"ג],
(ו) [לעיל סו: ע"ש],
(ז) [לקמן עו:],
(ח) [פסחים ח: מיר לת],
(ט) [שצח ט].

תורה אור השלם

1. קל דָּקֵר אֲשֶׁר יָבֵא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בָּאֵשׁ וְטָהַר אֶךְ בְּמִי נָדָה יִתְחַטֵּא וְכֹל אֲשֶׁר לֹא יָבֵא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בָּמֵיִם:
במדבר לא כג

הגהות הב"ח

(א) גב' וטהר בכל דסו:
(ב) רש"י ד"ה צלקוחין וד"ה וכמעשה צ"ל קודם ד"ה מנא דמירא:
(ג) תוס' ד"ה דיכיתא וסי' שטו חכמים דוקא שהיו בקיאין צנליעמן:

לעזי רש"י

לישק"א. כריך (צמח).
גרדיל"א. אסכלה.
מול"א. אבן משחת.
לימ"ר [לימורי"]. לשוף.
פלומרי"י [פלומי"ר]. לצפות בעופרת.

מוסף רש"י

מים שגדה טובלת בהן.
שאף להשקיען מן האיסור הטוען טבילה לכלי מתכת, ומי מנה הכמוצין כאן דרשו מים הראויים לטבול בהם נדה (במדבר לא כג).
יש להן תקנה. להמיכו ולחזור ולעשותן כלים (שבת טז).
דברים שנשתמש בהן ע"י צונן. ולא צלעו איסור (במדבר לא כג).